

es saiaig

PRENSA
CORRE

D'ALGAIDA

nº 15 Març de 1982.   preu: 50 pts.

CAMES TORTES

Més desfressats que l'any passat, més animació i més participació a la festa d'en Cames Tortes. A les cinc de l'horabaixa Sa Plaça ja estava plena de desfressats fent bulla, donant voltes, observant-se uns als altres per veure de reconèixer-se o admirant l'originalitat, l'elegància o la senzillesa del desfrés, que de tot hi havia. I no era només gent menuda. I la carrossa fent el quadrat pel poble.

Editorial

Hem procurat en tot moment que aquesta plana fos una plataforma des d'on es tractassin temes que afecten a la nostra comunitat oferint el punt de vista que sobre ells tenim els qui preparam i componem ES SAIG. Seguint dins aquesta línia volem avui tractar una qüestió que creim de vital importància per a tots: el del planejament urbanístic del nostre terme i de les Normes Subsidiàries que l'han de definir.

Una consideració prèvia: voldríem deixar ben clar que lo que diguem no té res que veure amb els escrits que han sortit i puguin sortir sobre el tema a la pàgina de l'Ajuntament o firmats per determinats col·laboradors presentant opinions de les quals no ens feim responsables.

Aclarit això, començam per subratllar la necessitat que Algaida té de regular la seva situació urbanística. Fins ara ha viscut sense unes normes clares i els resultats ben a la vista estan. El mal que s'ha fet és molt, hi ha paisatges -urbans i rústics- destrossats i ja irrecuperables. Però encara se'n pot fer més de mal si no es posa remei aviat.

Pensem que l'urbanisme ha d'esser la ciència i la tècnica que imagina i crea els mitjants que evitin que els pobles es converteixin en un caos, que faci més operants els nuclis urbans i que projecti el seu creixement a través d'un pla o unes normes que apliqui l'autoritat política pertinent.

Les Normes Subsidiàries que s'elaboren de cara a Algaida han passat una primera exposició pública a fi que els interessats poguessin reclamar si es sentien perjudicats i suggerir solucions i millores al projecte inicial. Ha respost el poble com pertoca i com era d'esperar? Les alegacions presentades han estat relativament nombroses. Segons les nostres notícies, llevat d'unes poques, totes elles defensaven interessos particulars. Si és positiu que bastanta gent se'n hagi preocupat, no ho és tant que aquesta preocupació s'hagi referit tan majoritàriament a conveniències personals.

Quines són les idees i els criteris que al nostre terme han de presidir el nostre planejament urbanístic? Anam a exposar-los molt breument, diferenciant els nuclis urbans i la part de foravila.

continua a la pàgina següent

MOVIMENT

DEMOGRAFIC

NOUS ALGAIIDINS

- mes de GENER:
 dia 15: *Gregori Coll Llompart*
 fill de Joan i Margalida.
 dia 28: *Jordi-Andreu Oliver Manera*, fill de Biel i Catalina.
 mes de FEBRER:
 dia 4: *Catalina-Maria Farrús Ribas*, filla de Jacint i Catalina.
 dia 10: *Jaume Pericàs Oliver*, fill de Jaume i Antònia.
 dia 21: *Miquel-Llorenç Blascos Mas*, fill d'Entoni i Maria-Monserrat.

ENHORABONA!!

MORIREN

- mes de FEBRER:
 dia 9: *Maria Janer Oliver*, als 76 anys.
 dia 26: *Pedro Munar Sastre*, de 53 anys.

AL CEL ENS TROBEM

TOTS PLEGATS.

ES SAIG

Bolletí de l'Obra Cultural
 d'ALGAIIDA.
 mensual D.L. P.M.495-1980.
dirigeixen: Delfi Mulet
 Francesc Antich
administra: Llorenç Oliver
fotografia: J. Balaguer
dibuixen: Jaume Falconer
 Joan Valent

Domicili: Rei, 1. ALGAIDA
 ES SAIG només es responsabilitza del EDITORIAL.
 Imprimeix Apóstol y Civilizador, PETRA

ve de la pàgina anterior

El principal nucli urbà és el d'Algaida. Algaida ha crescut d'una manera totalment anàrquica; de tot d'una crida l'atenció les llargues ramificacions (Sa Tanqueta, carrer de Palma, carrer des Campet, carrer des Sol, Cavallers) que s'assemblen a les cames d'un pop. Aquesta és una situació que urbanísticament presenta més inconvenients que avantatges: les distàncies són grosses i qualsevol servici que s'hagi d'instal·lar resulta més costós que si les cases estan més agrupades; els primers estudis sobre el cost d'instal·lació d'aigües brutes i netes indiquen que aquest és prohibitiu. A més, trobam finques grans dins el casc urbà que rompen la continuïtat. Aquesta distribució només té l'avantatge que moltes cases poden disfrutar d'un corral gran i, a vegades, d'una entrada per la part de darrera de la casa.

Unes Normes Subsidiàries han de contemplar aquesta situació i pensam que han d'anar a evitar prolongar més aquests braços. La part més antiga del poble s'hauria de protegir prohibint certs materials de construcció, limitant les altures, protegint una determinada arquitectura (pensam, per exemple, en els portals redons), obligant a uns determinats colors de façanes i finestres, facilitant al màxim l'ocupació del sòl, etc. Aquestes normes podrien ésser més flexibles als carrers més moderns i a la part de l'eix ampla.

Pina té un problema semblant a Algaida en quant a solars sense edificar dins sòl urbà i, sobretot, en els grans corrals de què disposen moltes cases. Pensam que, procurant respectar al màxim el caràcter que tenen els edificis, s'hauria de facilitar el creixement del poble fins allà on sigui possible.

Randa és un cas molt peculiar que obliga a uns plantejaments distins. Randa ha de conservar el seu caràcter i s'ha de tractar amb un respecte absolut. Seria imperdonable que en nom d'un malentès progrés es fes malbé un dels racons més hermosos que queden a Mallorca. És inevitable que s'apliquin unes normes restrictives en quant a permisos d'edificació i que hi hagi severitat en el tipus de construcció i en els materials i colors empleats.

La situació de foravila és més que preocupant. Algaida és un dels pobles que més pot presumir d'urbanitzacions ilegals; n'hi ha per tot arreu. Això fa que certes zones siguin totalment irrecuperables i no hi ha més solució que acceptar els fets consumats i regularitzar la situació d'aquests xalets fins allà on permeti la llei. És fa necessari, això sí, frenar el desgavell i impedir que s'extengui més. Sobretot és precís salvar els llocs més verges (Cura, S'Heretat, Castellitx), els que agrícolament són de més rendiment i les zones forestals. No estaria de més la repoblació forestal de putxos i costers.

Les Normes, pel que coneixem d'elles, cobreixen bastant bé aquestes idees que hem exposat. Potser en certes qüestions de detall s'han fet concessions amb les quals no estam massa d'acord.

Hem d'ésser conscients que la situació urbanística d'Algaida no és bona i que moltes coses ja no tenen remei. Evitem, fins allà on es pugui, espenyar més el nostre paisatge. Entre els arquitectes i urbanistes estrangers s'ha posat de moda una paraula que no ens fa gens de bé: balearització. "Balearització" és sinònim de "ciment + asfalt". Això és lo que hem conseguit fer de les nostres illes; un caramull de ciment i asfalt.

Hi ha hagut ja una primera fase d'exposició pública; n'hi ha d'haver una altra i seria convenient que tothom es preocupàs de fullejar les normes i aportar suggerències a fi d'aconseguir entre tots un poble més acollidor, més còmode i més habitable.

PRESSUPOST MUNICIPAL

I N G R E S S O S

IMPOSTS DIRECTES:

Recàrrec damunt Llicència fiscal Imp. Industrial	367.680, pts.
Quota fitxa contribució Rústica	393.600, "
Llicència fiscal Imp. Industrial	551.520, "
Llicència fiscal I.R.T.P.	2.000, "
Contribució Urbana	4.000.000, "
Prestació personal	770.000, "
Imp. solars sense edificar	150.000, "
Plus-vàlues	125.000, "
Vedats	125.000, "
Impost de circulació	2.500.000, "
" " publicitat	40.000, "
Segells municipals	40.000, "
Plaques, patents, etc.	10.000, "
Vigilància d'establiments	30.000, "
Llicències urbanístiques	500.000, "
" apertura establiments	10.000, "
Inspecció de vehicles	10.000, "
Subministre d'aigua	1.423.500, "
Recollida de fems	1.000, "
Cementeris	100.000, "
Escorxadors	100.000, "
Entrada de vehicles	10.000, "
Mercat (trasts i barraques)	85.000, "
Terrasses i miradors	16.000, "
G. E. S. A.	240.000, "
Multes	5.000, "
Recàrrecs	100.000, "
Indeterminats	205.200, "
Imprevists	50.000, "
Participació al 'Fondo Nacional de Cooperación'	8.390.874, "
Interessos	648.626, "
TOTAL INGRESSOS PRESSUPOST 1982	21.000.000, PTS.

D E S P E S E S

REMUNERACIONS PERSONALS:

Remuneracions als funcionaris	4.148.210,	pts.
Despeses de representació	840.000,	"
Jornals	646.800,	"
Personal contractat	703.000,	"
Seguretat Social	752.142,	"
Clases passives	247.000,	"
Mutual	<u>1.330.000,</u>	"
Sumen	8.667.152,	"

COMPRA DE BENS CORRENTS I SERVICIS:

Despeses d'oficina	400.000,	"
Conservació i reparació d'immobles	900.000,	"
Neteja, calefacció, llum	70.000,	"
Servicis de transport	50.000,	"
Dietes	50.000,	"
Vestuari	15.000,	"
Manutenció del personal	3.000,	"
Material tècnic	120.000,	"
Benzina	60.000,	"
Subministre d'aigua i electricitat	2.500.000,	"
Contractes prestació de servicis	500.000,	"
Altres despeses de funcionament	325.000,	"
Conservació de vehicles	30.000,	"
Conservació maquinària i instal·lacions	800.000,	"
Conservació i reparació d'altres inversions	1.600.000,	"
Mobiliari	100.000,	"
Equipament d'oficina	300.000,	"
Utensilis i eines	100.000,	"
Altres materials inventariables	50.000,	"
Despeses produïdes per nous servicis	<u>100.000,</u>	"
Sumen	8.073.000,	"

TRANSFERÈNCIES CORRENTS:

Aportacions a consorcis	76.226,	"
Quotes d'aportació a servicis mancomunats	1.000,	"
Festes	350.000,	"
Pòsit agrícola	210.000,	"
Subvencions a entitats culturals	250.000,	"
Fins benèfics	<u>30.000,</u>	"
Sumen	917.226,	"

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL:

A Pressupost d'Inversions	3.104.884,	"
---------------------------	------------	---

VARIACIONS EN PASSIUS FINANCIERS:

Amortització de préstecs	237.738,	"
--------------------------	----------	---

TOTAL DESPESES PRESSUPOST 1982: 21.000.000, PTS.

PERSECUCIO I ESPERANÇA

De la revista ECCLESIA traduïm l'editorial del dissabte 13 de febrer d'enguany. Fa uns 40 anys que ECCLESIA es llegeix setmanalment cor la veu oficiosa de l'Episcopat espanyol.

"Una vegada i una altra hem expressat la nostra solidaritat humana i cristiana amb aquesta nació polaca "de bell nou crucificada" (així ho hem escrit) que tanta tinta i tantes llàgrimes ha fet vessar aquestes darreres setmanes.

Aquesta insistència i la nostra absoluta sinceritat quan ens referim a Polònia ens dóna dret a parlar avui, emprant les mateixes paraules, d'altres pobles també crucificats. Per desgràcia, la pau i els drets humans, la llibertat i les aspiracions raonables dels pobles pateixen violència no tan sols a Polònia, sinó a una llarga llista de països escampats arreu del món. Afganistan, Xile i Argentina, Turquia i altres punts, tant de l'Orient com d'Amèrica Llatina, són només uns quants d'exemples. I a ningú li semblarà estrany que tot quan succeeixen en aquests països, molt particularment a El Salvador i Guatemala (per morde l'extraordinària gravetat) ens interessi i ens punyi amb una especial intensitat. Són la sang i la història que així ens ho exigeixen. A més d'esser algunes de les víctimes (o dels martirs) paisans i fins i tot amics nostres.

Resulta emperò que de la passió i mort de tots aquests pobles en sabem molt manco que del calvari que pateixen els polacs. Per què? Podria esser conseqüència de la llunyania geogràfica o cultural. Tal volta que mentre Polònia és notícia d'actualitat, el cas de Guatemala i El Salvador s'ha convertit en informació rutinària i esmorteïda, una tragèdia crònica incapaç ja de commoure ni gairebé d'interessar. També pot esser -i aquesta és tal volta la raó decisiva- que aquests països no han trobat davant l'opinió pública tan bons "padrins" com els que ha aconseguit Polònia.

En el cas de Polònia, tant Roma com el bloc polític occidental han esdevingut la millor caixa de resonància dels aconteixements i sofriments d'aquests darrers temps. Pel que fa a Roma, ho explica abastament la nacionalitat d'origen del Papa actual. Es bo d'entendre. El que ja ens resultaria més difícil d'entendre seria que l'Església em-

pràs dues mesures. La "Llei marcial" és dolenta a onsevulla. La tortura és indigna a on sia que es practiqui. La guerra no es torna manco dolenta segons el lloc geogràfic. La repressió i la mort tenen sempre la mateixa valoració independentment de qui les aplica i de qui les sofreix. Per això suposaria una incoherència, o un escàndol, que l'Església empràs dues mesures distintes per valorar i denunciar el que passa a unes parts del món i el que passa a les altres.

Amb altres paraules, el que succeeix a Polònia no pot fer-nos oblidar el que passa a El Salvador i Guatemala. Pot no tenir massa sentit entretenir-se a comptar els morts, encara que no deixin d'escarrufar-nos els números que han publicat els Bisbes d'aquests dos països. Més d'onze mil assassinats a El Salvador durant l'any 81, a més de nombrosos desaparescuts i refugiats. Altres tants a Guatemala el mateix any. Amb l'aggravant que aquestes xifres es queden curtes cada dia. I amb una particularitat: entre les víctimes (o entre els martirs) hi ha molts de capellans, religiosos i altres missioners. En definitiva, gent d'Església. Cosa que encara no passa, i Déu vulgui que no passi mai, a Polònia.

En el cas del "padrí" occidental, més ben dit, nord-americà, no resulta gens difícil concloure que ens trobam davant una manipulació gegantina i cínica que cal denunciar. ¿Com es pot demanar davant tot el món que "es deixi a Polònia esser Polònia" si al mateix temps no es deixa que El Salvador sigui El Salvador? ¿No és una vergonya que la mateixa persona, o el mateix govern, que per una part denuncia el que passa a Polònia, per l'altra estigui atiant els aconteixements a El Salvador? ¿A què ve tanta saragata per les responsabilitats de Rússia respecte a Polònia mentre s'està aprovant un pressupost especial per intervenir a El Salvador?

Una cosa és ben certa. Encara que certs polítics tolerin l'ús de dues mesures distintes, pareix que l'Evangelí o la fe, l'Església o els creients, no es poden permetre

continua a la plana següent.

ve de la plana anterior.

un tal luxe. Per això voldríem que la nostra solidaritat amb tots els països on la pau i les persones pateixen violència fos igual de clara i contundent. Per això voldríem que Guatemala i El Salvador mai quedassin esborrats de la nostra consciència encara que Polònia es beneficiï de millors

altaveus a favor seu.

Els, els qui sofreixen a Guatemala i El Salvador -i en tenim certesa absoluta per testimonis directes- plantegen la seva lluita i la seva tragèdia en termes tan evangèlics com persecució i esperança. Motiu més que suficient perquè puguin comptar, al manco, amb tota la nostra solidaritat".

Amb el prec de la seva publicació, hem rebut de N'Andreu Gelabert "Trinxet" la carta que a continuació transcrivim.

Algaida, 23 de febrer de 1982

Joan Ramis Gelabert
Batle d'ALGAIDA

Amic Joan: el motiu d'aquesta carta és el de presentar oficialment la meva renúncia al càrrec de Regidor de l'Ajuntament d'Algaida i demanar-te que iniciés les gestions per substituir-me.

En permetràs que justifiqui breument la meva renúncia. Me diràs que no és necessari. De totes maneres, vull deixar ben clar davant el poble que no és que hi hagi hagut desacords ni discrepàncies en cap sentit, ni a nivell personal, ni polític, ni ideològic; ni amb tu ni amb cap membre de la candidatura he tengut el més petit motiu de discòrdia. Ben al contrari. La meva renúncia no suposa un allunyament del grup que formarem i oferirem al poble com una alternativa que aquest va acceptar. En la mida de les meves possibilitats, seguïu comptant amb la meva col·laboració.

També vull recalcar les bones relacions que he tengut amb els representants d'UCD, relacions cordials i amistoses, i només amb les lògiques diferències a nivell polític.

Motius de salut són els que m'obliguen a donar aquesta passa. Fa un mes vaig tenir el contratemps que tots sabeu i tot apunta cap a un internament a la clínica que pot ésser bastant llarg. I no vull que la meva ausència pugui dificultar la bona marxa de l'Ajuntament.

Finalment, aprofitaré per agrair-vos les atencions que heu tengut amb jo i l'interés que vos heu pres per l'evolució de la meua salut. A tots, moltes gràcies.

Una abraçada.

Andreu Gelabert

PUNXUAT

Fa molt poc que s'han acabat les obres de restauració que amb una subvenció del Ministeri de Cultura s'han duit a terme a la possessió de Punxuat. Amb aquest motiu, aprofitarem per recordar-vos molt per damunt la història de Punxuat i comentar les obres que s'han fet.

Punxuat segurament va ésser un dels llocs d'Algaida que primer es va habitar. Al costat de les cases hi ha una cova prehistòrica i unes tombes excavades a la roca, sobre l'antiguitat de les quals hi ha diferents opinions i hipòtesis. La fertilitat del comellar que hi ha davant les cases degué contribuir al seu primer habitatge.

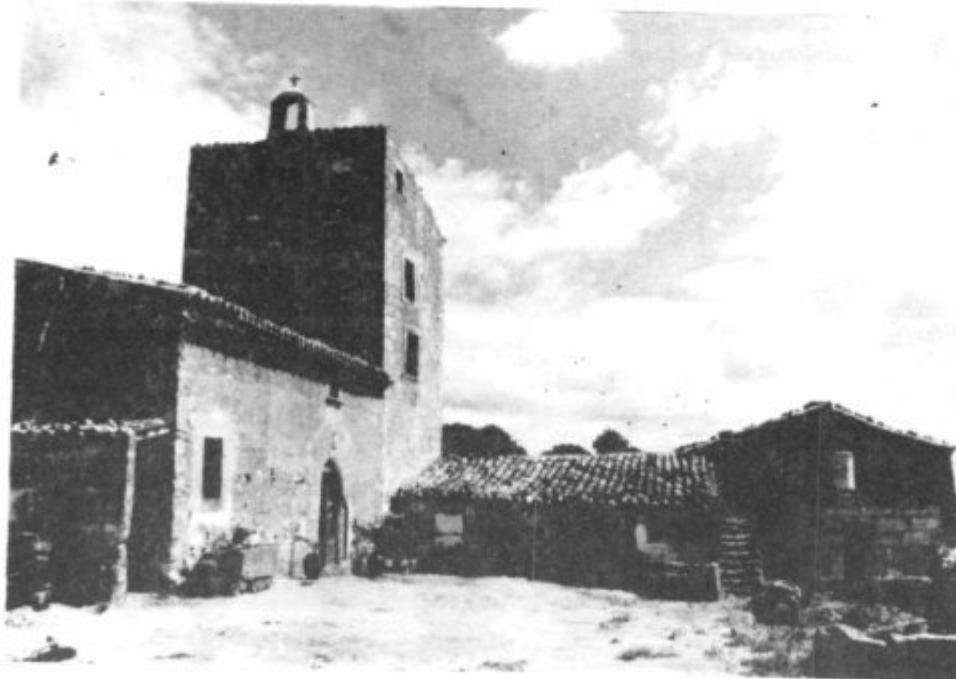
Al Llibre del Repartiment hi figura Punxuat i la donació que el Rei en va fer a uns cavallers seus. A aquesta època més antiga, quasi immediatament a la conquesta pertanyen els dos elements arquitectònics més importants del conjunt: la torre de defensa i la capella que darrerament s'han restaurat.

La capella, -empleada fins fa poc com a paller i abans possiblement com a celler- planteja bastans de problemes. D'estil gòtic, és evidentment molt antiga. Seria sufregànea de Castellitx? Estaria enclavada dins un convent de frares de l'Orde de Sant

Jordi, que tenia la seva casa principal a Sant Jordi, relativament aprop de Punxuat? Sobre aquest punt no es poden oferir més que suposicions.

Durant els segles XVI i XVII la possessió perteneixia a la família dels Santacília i era una de les més extenses i valuoses del terme. L'any 1668 el seu propietari, En Joan Miquel Santacília, la va treure venal i l'Ajuntament va estudiar la possibilitat de comprar-la amb la idea d'establir-la posteriorment en trossos d'una o dues quarterades. El mateix any es va tancar el tracte i l'Ajuntament passà a ésser-ne el propietari per la quantitat de 13.164 lliures i 10 sous. Tot seguit va començar a establir-se. Evidentment no podem detallar aquí el procés de l'establiment que hem donat a conèixer en altres ocasions. Els establiments més importants foren els dels anys 1668, 1721, 1783 i 1836-1837.

Les cases de Punxuat varen ésser adquirides pel rector d'Algaida Miquel Amengual el mateix que va costejar la creu de Can Vicó, l'absis de Castellitx, tres de les claus que cobreixen l'església d'Algaida i millores al retaule de l'altar major d'Algaida. Això explica que a tots aquests llocs -com també damunt el portal de Pun-

xuat- hi trobem el seu escut d'armes, un braç armat amb una espasa.

Després Punxuat va passar per diverses mans que no detallam fins que l'any 1979 va esser adquirida per l'actual propietari, Pere Josep Noguera. L'any següent, la Direcció General del Patrimoni Artístic, Arxius i Museus va concedir una subvenció de pts. 12.850.000, per restaurar Punxuat. En què ha consistit aquesta restauració? Bàsicament en els següents punts:

Es va començar amb un apuntalament de la torre de defensa seguit de la seva consolidació i restauració. Es va substituir la coberta de teules per una placa d'"hormigón" deixant la part superior segons se suposava que era l'estat primitiu; reforçament general de les parets, especialment de la part sud; eliminació de la finestra superior, restauració de les altres, colocació de pavimentació ceràmica a totes les plantes, etc.

Respecte de la capella es va desmuntar tot el sòtil així com el primer arc nume-

rant cada una de les peces per a la seva posterior reconstrucció, demolició d'una paret interior, neteja i restauració del trespol conservant fins al màxim la part primitiva, demolició dels elements afegits posteriorment com les menjadores, depòsits, etc., restauració del sòtil aprofitant les teules primitives, etc.

Pel que fa a les restants parts, les obres han consistit en una neteja general, demolició de construccions afegides que desdeien de la construcció principal, excavació dels voltants de la capella i altres feines de menor importància.

A les fotografies que il·lustren aquesta ressenya es pot veure una mica la diferència de l'aspecte general de la possessió abans i després de la restauració. En conjunt, s'ha fet una obra molt meritòria per les dificultats que entranyava i amb un gran respecte cap a aquest monument històric-artístic.

Pere Mulet Cerdà

m'han dit que diuen

Tant m'és si ho creis com si no ho creis, però en sentírem un que alabava fort ses faroles; es dia d'es dinar de caçadors, es President de sa Federació Balear de Caça va donar una enhorabona molt efusiva al nostre batle, per ses faroles. Un va dir, a darrera, que les alabava tant perquè ell no havia de pagar.

Seguim comentant converses sobre caça i caçadors perquè aquest mes ha estat un tema molt del dia. Un dels candidats possibles per la presidència mos digueren que havia dit que els de la Junta sortint eren tots uns lladres; i un de devers sa Plaça, que té sa llengua un poc afilada, va dir que això no era vera, que si quedaven tants de dobbés com havien dit, no ho eren gens lladres: "Si jo hi hagués estat no en quedarien tants, de dobbés".

Quan a s'Assemblea de Caçadors un de sa Junta va dir que hi havia bastants de dobbés, i que es podria repoblar amb perdius, sentírem un soci que deia que ell se pensava que per Son Reus ja havien amollat faisans, perquè n'hi pasturava un o dos; per sort (pels faisans) quan els veren ja s'ahvia acabat sa temporada de caça. Es una idea per sa nova Junta: amollar faisans a voler.

Algaida que fins ara era considerat com un poble plàcid i pacífic. s'està tornant bastant renouer i breguista. En es futbol de cada vegada hi ha més sessions de boxeo, en es ball de desfressos tres quarts del mateix, a s'Assemblea de Caçadors hi hagué amenaces fortes entre els socis (menos mal que no duien escopetes),... Un deia que fa vint o vint-i-cinc anys, els algaidins que anaven per Montuiri feien maig, i, ja ho diuen, no hi ha temps que no torn.

"Diners o dinars, diners o dinars" era el lema d'un "gran" home mallorquí que així aconseguia moltes coses; a Algaida no sé si la primera part de la dita (diners) és molt emprada, però la segona (dinars o sopars) fa pep. Sense anar més lluny, per ginyar a un parell a que col·laborassin a sa festa d'En Cames Tortes, hagueren de fer dos sopars i un dinar, més els qui vendran després per celebrar-ho. Tot, a Algaida, s'arregla a base de menjars; aquest mes s'hi ha afegit un nou grup, els que juguen a bolles an es Bar, també han acabat sopant.

Per cert, que es comentaris de molts que anaven a veure ses partides d'es campionat de billar, eren molt favorables. Realment ha estat un delit veure jugar els grans mestres d'aquest esport. S'afició algaidana encara ha reviscolat un poc més, i ja estava ben ecesa.

Sa festa d'En Cames Tortes, com suposàvem s'altra mes, fou molt més lluïda que l'any passat, i tots els comentaris apunten cap a un augment en el número de desfressos l'any qui ve. Sentírem a un parell dels organitzadors que estaven molt nerviosos i deien que l'any qui ve sa cosa havia d'estar millor organitzada, o ells no en voldrien saber res. En general, però, la cosa va anar bé, i els assistens quedaren ben satisfets de la festa.

Sentírem que es Jutge (d'en Cames Torts) deia que havia oferit papeletes pes xot d'en Cames Tortes a un de Pina. i aquest li va sortir un poc malament: "No llamps! No sé com he de treure es meus (xots) i te penses que vull papeletes per un altre?"

L'algaïdi davant el seu ajuntament ⁽²⁾

Dèiem al nostre article anterior que la promulgació de la Constitució va suposar una ruptura amb un estat de coses i el naixement d'una nova filosofia jurídica que impregna totes i cada una de les activitats de la persona.

A nivell local la mutació ha esta essencial. No oblidem que l'status que ha presidit la vida local, practicament fins als nostres dies, arranca d'una llei de Bases de l'any 1945, que s'articula cinc anys després i que, com que ja neix antiquada, determina l'aparició de normes complementàries, reglaments, etc. que obliguen a una re-fundició l'any 1955. Des d'aquesta data se succeeixen les disposicions, de tota ordre i categoria, que converteixen la vida corporativa municipal en un marasme legislatiu amb la consegüent asffixia de l'actuació dels Ajuntaments i el torment quotidià dels funcionaris que han d'aplicar la Norma.

A tot això hi hem d'afegir el principi centralista i unificador de l'anterior legislació i l'absoluta i infinita desconfiança amb que l'Estat contemplava els Ens locals, amb uns rigurosos sistemes de control, amb la revisió i legalització dels acords adoptats, amb la potestat de suspendre decisions, etc. El resultat era la configuració d'uns Ajuntaments deprimits i retallats als quals duia agafats de la mà el germà major, sense deixar-los possibilitat d'una vida pròpia i extingint la flama de la seva identitat i caràcter.

Per altra part, hem de ressenyar la penúria econòmica dels Ajuntaments: unes Hisendes locals ruïnoses amb mitjans escasos i insuficients, una possibilitat gairebé nulla d'accedir al crèdit i unes obligacions municipals mínimes, impossibles de complir a la pràctica, determinaven l'existència d'uns Ajuntaments lãnguïds, uns funcionaris mal pagats, i sense cap estímul ni ànsia de superació i un poble que, adotzenat i conformista, vivia la vida que li deixaven viure, sense capacitat crítica i ignorant els drets que tot ciutadà ha d'exigir.

Es evident, per tant, la imperiosa necessitat de promulgar una nova llei que governi la vida local; una llei informada pels principis constitucionals de l'autonomia de les Entitats locals per gestionar els seus interessos, pel caràcter representatiu i democràtic dels seus òrgans de govern i per la suficiència de les Hisendes locals.

Hi ha un Projecte de Llei de Bases de l'Administració Local tramès a les Corts i pendent de discussió. A aquest text, pretesament emanat de la Constitució, se li han presentat nombroses esmenes, unes a la totalitat i altres a preceptes específics. En què cristallitzarà? Qui sap? Tots els partits polítics voldrien que les seves ideologies es reflectissin a la seva normativa perque són conscients de la vital importància que suposa l'articulació de la vida municipal, perque saben que el Municipi és l'Organ primari de la vida ciutadana i perque saben que fonamentalment és a la gestió municipal on descança l'index de satisfacció o desconcert del ciutadà davant el fet polític.

Precisament per la importància del tema ens preocupen aquestes tàctiques de dilació, ens preocupen els criteris polítics que informin la seva filosofia, ens preocupa que, com tantes vegades, esquemes de laboratori concebuts per a les grans ciutats siquin un corsé obligat per a totes les comunitats locals, ens preocupa en definitiva, que, com sempre, s'elabori una Llei freda i sense personalitat, desprovista de la "praxis" que imposa la vida quotidiana. Aquest Projecte de Llei es pot millorar, no hi ha dubte, i s'ha de millorar perque molts dels seus preceptes estan en flagrant contradicció amb els principis que l'inspiren; però el que realment necessita el país és que es tramiti amb tota la urgència que la realitat imposa, perque els afegits legislatius nascuts amb les necessitats democràtiques municipals no són més que uns pegats, un mal apedaçat per anar tirant, però no el Cos Legislatiu que demana i urgeix la Collectivitat.

A pròximes collaboracions parlarem dels drets dels algaïdins davant el seu Ajuntament, començant pels electorals.

Pep Manila

PINA

ES CAMP DE FUTBOL, SA FONT I ES PRESSUPOST

Unes consideracions.

Segons mos comunica es Regidor Toni Oliver, a la fi ha arribat es milió de pessetes p'es camp de futbol. Ara bé, pareix que aquests doblers es podrien destinar a un fi distint que no fos un camp de futbol com podrien esser altres instal·lacions sportives. S'han fet uns tràmits legals per traspasar aquesta quantitat.

També pareix esser que s'ha concedit un pressupost de 2.000.000 pts. a Pina per l'any 1982; d'aquestes pessetes es destinaria 1.000.000 per neteja i endreç de sa Font, cosa que ja s'ha començat a fer exsecaiant morers, lladoners i altres arbres que hi ha i que molta de falta els feia.

Lo que pareix que se pensa fer a sa Font aproximadament és:

a.- Construcció d'un marge amb peu de marès vist i junta fonda amb sa filada de damunt de marès pla, davallant a la dreta d'es morers i començant a sa carretera fins arribar prop dels eucaliptus, on hi hauria una escala d'aproximadament un metre i mig per pujar cap an es pes; es darrers 15 metres, més o manco, de marge serien de paret de pedra seca reforçada amb ciment. Se deixaria un pas d'un metre entre es marge i sa paret que hi ha de pedres per s'aigua de pluja, lo que és sa torrentera que va a sa claveguera d'es pouet.

b.- Construcció d'una escala d'estil antich de bolls de pedra a s'altra davallada més seca que hi ha a sa Font, és a dir, seguint per davant Son Campa.

c.- A s'esplanada que quedaria una vegada omplit de material darrera es marge fins posar-ho a nivell amb es terreny de devora es pes hi ha varies opcions per aprofitar-la. Una que pareix esser s'oficial és fer-hi un camp poliesportiu, es a dir, tenis, basquetbol, futbet (si és que hi cabés) amb s'inconvenient que seria ganosa d'es pes. Una altra opció seria fer-hi uns jardins amb engronsadores pels allots, bancs per seure i sembrant-hi uns quants arbres. Una altra possibilitat seria fer-hi un local social p'es poble, tot això apart d'altres opcions possibles.

Ara bé, volem recollir s'opinió expressada per un grup de pineros, sa major part d'ells joves, a sa que mos hi adherim, referent an es camp de futbol i an es projectes per sa Font. En primer lloc, sobre sa polèmica de si a Pina interessa o no un camp de futbol, creim que són es pineros qui ho han de decidir, per lo qual s'hauria de convocar una reunió on es poguessin expressar opinions, pros i contras, i ses diferents alternatives que hi pogués haver i d'entre elles elegir sa que tengués majoria i paresqués més viable, ja que en principi aquests doblers foren concedits per un camp de futbol.

En quant a s'obra de sa Font, creim que és de primera necessitat, però també s'hauria de discutir a una reunió perque pot haver-hi altres opcions més interessants o altres maneres de fer aquesta feina que tenguin majoria entre es pineros.

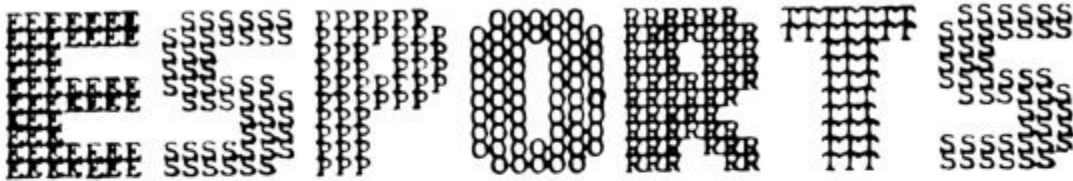
Per altra part, com que és sa primera vegada que se concedeix a Pina un pressupost separat d'Algaida perque l'administrin es pineros, pensam que és necessari que es poble sigui informat i es convoqui una reunió que amb es tres temes exposats crec que està més que justificada.

NOTICIES

Dia 18 de febrer va morir a Pina l'amo En Felip Ballester Mulet a l'edat de 78 anys. En pau descansi.

Per altra part, sa nostra enhorabona an En Joan i n'Antònia pel naixement del seu fill Jaume Pericàs Oliver, dia 10 de febrer.

Xesc Oliver

FUTBOL

Un altre mes sense saber lo que és guanyar un partit!

Ve el Badia de Llevant i mos guanya de 0 - 1.

Anam a dins Lluçmajor i l'Espanya mos enossa un 2-0, a més de s'entrenador i dos jugadors expulsats. No se tratava de donar sa raó a ningú.

Rebem el Can Picafort i mos torna guanyar 0-1. Sortim a La Real i el darrer minut, quan pareixia que s'empat era segur, després d'ahver tengut més ocasions que es locals per mancar, mos claven es 2-1.

Fins aquí es resultats d'aquest mes de febrer. I sa classificació és desoladora: es darrer lloc i ja despenjats dels equips més dolents de Preferent.

Temps hi haurà per analitzar aquesta temporada i donar el punt de vista sobre ses circumstàncies que han duit s'equip més representatiu des nostro poble a se situació actual.

Els juvenils també fan fluix dins Es Porrassar; treuen bosn resultats a camp contrari i dins ca nostra mos falten es punts. A més s'ha de dir que es Comité de competició mos ha fet cas deixant minvada sa ja curta plantilla d'en Toni Simó; així i tot és d'alaudir sa campanya que estan fent es nostros jovenets.

Sa Talaieta també sembla que jugui més tranquil a fora camp. Si no hagués perdut tants de punts dins Es Porrassar aniria classificat molts de llocs més envant.

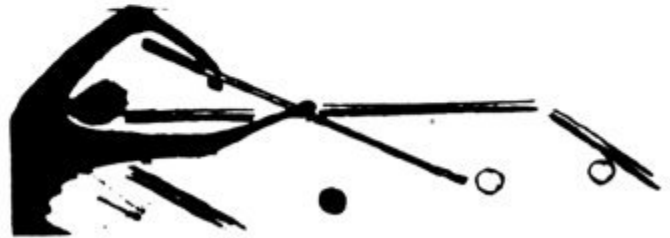
Dins aquest apartat des futbol, no tot ha d'esser resultats, tal vegada poc encoratjadors. Deim això perque sa labor que estan fant en Toni Simó i en Toni Mudoy amb allots d'edat infantil i més joves és d'aplaudir i animar. Tots es divendres entrenen i preparen es nins que s'interessen p' es futbol.

Això és fer afició!

SCACS

Damunt aquest tema, només fer ressenya de sa participació d'en Toni Fullana "Serral" an es torneig que es fa a Campos per jugadors juvenils. Du dues partides guanyades, encara que sa darrera la va perdre.

Anim i a fer bon paper!

BILLAR

Patrocinat per l'Ajuntament d'Algaida i la Federació de Billar 'ha disputat a Algaida una de ses principals proves que es fan a totes ses Illes d'aquest esport: Campionat de Balears de Billar Trihalon: modalitats Lliure-Cuadro 7 1/2 i Banda de 10 categoria.

Els billaristes d'Algaida han aconseguit apuntar-se una bona carambola organitzant aquesta prova, mantenint-la a una alt nivell i acabant-la amb s'entrega de trofeus i un bon sopar.

Classificació final:

10 i Campió de Balears:

	A. Rosselló de Manacor	17 punts
20	A. J. Gayà	15 "
30	S. Ballester	12 "
40	A. Sánchez	11 "
50	P. Nadal	5 "

Molts d'aficionats es varen donar cita an es Bar Amengual, escenari de sa competició.

Enhorabona per l'èxit!

CACA

Encara que a una altra secció d'aquest número hi ha informació de s'Assemblea de Caçadors, volem felicitar es nou President en Xesc Antich "Mora".

Enhorabona!

Joan Trobat

Noticiari

SOCIETAT DE CAÇADORS

La Societat de Caçadors ha estat notficia aquest mes passat per una sèrie de fets. Primerament, perquè es va celebrar el diumenge dia 7 el tradicional dinar de fi de temporada. Com cada any, va estar molt concorregut per un tres-cents socis i familiars que entre bromes, alegria i bona teca passaren unes hores ben agradables.

L'altra notícia ja l'anunciàvem al número passat: la dimissió del President de la Societat, En Rafel Vidal, dimissió que justificava a una carta que mos va enviar. Per això es van convocar eleccions per cobrir la vacant de President i no es va presentar cap candidat dins el plaç fixat. A l'Assemblea de dia 13 no es van poder celebrar les eleccions per falta de candidat i es va acordar obrir un nou plaç fins dia 25. Els pocs assistents a l'Assemblea van poder conèixer l'estat de comptes de la Societat que per cert no té problemes econòmics: el superàvit és d'un 400.000 Pts.

Dia 26 es va celebrar l'Assemblea per votar el nou President. Hi va haver una sola candidatura, la d'en Francesc Antich Trobat. (N'hi havia dues més que es retiraren a darrera hora). En conseqüència va sortir elegit l'únic candidat que va exposar quina era, en línies generals, la seva idea de la Societat i el seu funcionament. Va demanar un plaç per triar el reste de la Junta Directiva que es donarà a conèixer al socis a través d'una circular.

Desitjam encert i sort al nou President i, sobretot, que trobi col·laboració entre tots els socis.

ES SAIG arriba a una sèrie de subscriptors que viuen fora de Mallorca. Volem aprofitar per enviar-los una salutació molt especial amb el desig que el contingut de la nostra revista sigui del seu gust i serveixi per mantenir un contacte periòdic amb els que seguim al poble. Ens agradaria que ens comunicassin quines innovacions consideren que serien convenientes i miràrem de complaure'ls.

XERRADES DE COREMA PER A TOTHOM

Com cada any, però amb un estil nou, es celebrarà l'acostumat curset de Corema. Lo nou estarà en què no seran uns mestres els qui expliquin un tema doctrinal; sinó que uns cristians mos diran de quina manera han viscut ells la fe en Jesucrist dins les distintes etapes de la seva vida i com la viuen ara.

Donaran aquest testimoni:

Dissabte dia 6 de març: Na Carme Fernández, allota d'Acció Catòlica a Ciutat abans d'esser monja, religiosa i Mestre de Novícies, després amb un estil diferent de Convent al Perú, i ara al Secretariat de Mallorca Missionera.

Dissabte 13 de març: En Bernat Vicens i Na Francisca, la seva dona. Tenen dos fills treballen en Catequesis de Confirmació i clubs d'esplai. En Bernat, de nin, va esser seminarista.

Dissabte dia 27: Na Margalida, de jove neta col·laboradora entusiasta a la parròquia del seu poble; ara infermera a Son Dureta i animadora social al Jonquet.

Las tres xerrades, cada dissabte, seran a les 8,30 del vespre, al saló parroquial.

EDUCACIÓ CRISTIANA DELS NINS

Hi ha mares, moltes, que senten una forta inquietud per aquest tema i disposen d'un poc de temps els horabaixes quan els allots són a escola.

Per elles s'han organitzat unes trobades de tres horabaixes, a les 3,45 per acabar un quart abans de les 5; els dies 8, 9 i 10 de març; que són dilluns, dimarts i dimecres.

Introduirà el tema una mare de família (té tres fills) i que, a més, treballa en catequesis familiar i en cursets prematrimonials.

ve de la darrera plana

der de decisió el tenen els pineros.

Es només per enguany o es preveu que sigui per a sempre?

Això de per a sempre no ho podem dir. Només podem afirmar que ho farem mentres comandem

A la pràctica, com es farà, qui prendrà les decisions?

Sembla que a Pina s'està gestiant la legalització d'una Associació de Veïns que és l'organisme adequat per controlar l'ús que es doni a aquests doblers. Esperam que aviat estigui formada aquesta Associació que seria l'interlocutor vàlid de cara a l'Ajuntament.

Què diu la Llei de Règim Local d'això? Realment no diu res ni preveu que es pu-

gui fer. Tampoc hi està en contra; passa que la llei no té prevists aquests casos de participació ciutadana.

Com ha sortit aquest pla?

L'autonomia de Pina en totes aquelles decisions que la Llei no prohibeix sempre hem cregut que és la manera d'evitar malentesos i frustracions. Lo que passa és que a vegades coses que pareixen fàcils resulten bastant complicades. Dins un Ajuntament hi ha coses que només l'experiència ensenya. De totes maneres, i concretament en el punt que estam tractant, seria injust oblidar l'ajuda i la col·laboració que hem tengut en el regidor Antoni Oliver que ha fet feina per dur a bon port aquesta realitat.

Delfi.

CAMES TORTES

(continuació de la primera plana)

El judici va donar el resultat que tothom esperava: En Cames Tortes és el culpable de tots els mals que patim. L'execució damunt el cadafal a escopetades. Mentrestant, la nostra Banda de Música animava la festa: voltes a Sa Plaça portant l'ajusticiat -que l'any qui ve ressuscitarà- i començament del ball devora el fogueró.

Com que el temps no era segur, la comitiva portant el baul d'en Cames Tortes, va partir cap al Teatre. Els organitzadors ja ho havien previst i tenien el local festiament adornat per acollir la gent que volgués continuar el ball. La Banda de Música va continuar acompanyant amb pasdobles, valsos i raspa als desfressats que ballaven i reien celebrant els darrers dies. Després va relevar a la Banda el grup de joves d'Algaida que per cert de cada dia ho fan millor i deixen bocabadats els que desconeixien l'existència del grup. Es passà a balls més moderns -twist, rock, pajaritos- i l'animació va anar en augment.

Es de justícia recordar i agrair la feina d'En Pere Joan que va transcriure l'any passat la música de la tonada d'en Cames Tortes que anava en camí de desaparèixer.

Enhorabona als organitzadors. Ja sabem que no tot va esser perfecte, però no és fàcil reanimar una festa que duia morta tants d'anys. Tots noltres els agraim l'esforç i tot indica que la festa va a més i que de cada any pot sortir millor.

EXPOSICIÓ

El pròxim dia 22 d'aquest mes de març a les 7 de l'horabaixa l'artista pintor Josep Puigserver Janer inaugurarà una exposició d'olis a la galeria art-Fama (Los Geranios) de Ciutat. Els temes principals són algaidins, a més de paisatges d'oliveres, marines i flors.

A més, hem vist que aquest artista ha estat inscrit i catalogat a l'obra de l'acadèmic de Belles Arts, Gaspar Sabater que du per títol: "La Pintura contemporànea en Mallorca. Del Impresionismo a nuestros dias".

Enhorabona per aquest amic nostre.

ACTIVITATS DE L'OBRA CULTURAL. MES DE MARÇ.

Dia 18, a les 9,30 del vespre al local social es projectarà una pel·lícula còmica.

Dia 21, diumenge, excursió a S'ESTORELL VELL, passant per Sa Font Nova, a Lloseta. Els detalls es comunicaran a través de cartells.

una xerradeta amb... LLOMPART MIQUEL

A la sessió Plenària de dia 28 de gener es va aprovar el pressupost ordinari per enguany. Per comentar el pressupost i qualcun dels seus detalls parlem amb en Miquel Llompart, President de la Comissió d'Hisenda.

Quina ha estat l'evolució del Pressupost durant aquests anys que duis a l'Ajuntament?

L'any 79, quan entràrem a l'Ajuntament, trobàrem un pressupost aprovat que pujava 9.297.613,pts. L'any següent el pressupost va augmentar fins a 14.497.267,pts.; l'any passat passàrem a 19.331.996, pts. i el d'enguany és de 21.000.000, de pts. La progressió ha estat molt considerable, sobretot per l'augment de l'aportació estatal i en part per la revisió d'unes quantes taxes municipals.

El creixement d'enguany respecte a l'any passat ha estat relativament petit. A què és degut?

Sobretot a la disminució d'habitants que ha tengut Algaida, una disminució de prop de dues-centes persones; hem de tenir en compte que l'Estat aporta una determinada quantitat per habitant i per aquest costat s'han perdut moltes pessetes. Per altra part, les taxes ja estan actualitzades i per tant no poden variar molt d'un any a l'altre.

Quin ha estat el criteri seguit a l'hora d'actualitzar taxes i arbitris?

S'ha acordat sempre un increment moderat, sense arribar mai al màxim que la llei permetia. Es tractava normalment de taxes que feia molts d'anys que no s'havien modificat. A més, m'interessa recalcar que totes les revisions de taxes -no voldria anar errat amb lo de totes- s'han aprovat per unanimitat.

Totes? La idea que molta de gent té és que han estat proposades i aprovades per un grup.

Insistesc que crec que han estat totes per unanimitat. Per altra part, pensem que fos quina fos la majoria que governàs a l'Ajuntament es veia obligada a revisar i actualitzar les taxes. Passa que a vegades es fa massa cas a converses de cafè, que no reflexen lo que realment diuen les actes de les sessions.

N'hem sentit que presumeixen de no pagar els impostos: què passa amb aquesta gent?

A la llarga, tots aquests hauran de pagar, i a més amb el recàrreg legal. De totes maneres, la recaudació de cada dia funciona millor i la gent és conscient de que per tenir millores i poder exigir a l'Ajuntament, abans ha de complir amb les seves obligacions tributàries.

Hem de tenir en compte que el pressupost d'Algaida és magre. En haver cobert les despeses obligatòries (personal, seguretat social, material d'oficina, etc.) queda ben poca cosa per millores d'infraestructura; moltes vegades no es pot fer altra cosa que apedaçar.

Hem sentit cosa d'un pressupost especial per Pina. Què hi ha d'això?

El pressupost ordinari inclou a diferents partides un total de 2.000.000 de pts. destinades a Pina. Aquesta quantitat l'han distribuïda els pineros d'acord amb les preferències i prioritats que han volgut. Això pensam que és una millora important que els pineros no havien aconseguit mai.

Suposa això que Pina es beneficia d'una descentralització o autonomia?

La idea és el d'una autonomia, amb capacitat de prendre decisions sobre la millor manera d'invertir els doblers que els pertoca. Hi ha uns tràmits que s'han de fer a través de l'Ajuntament, per